

Do użytku wewnętrznego

AKADEMIA GÓRNICZO-HUTNICZA im. Stanisława Staszica w Krakowie

BIULETYN REKTORA

Maj

1988 r.

Spis treści :

1. Konferencje, spotkania	str. 2
2. Gościli w AGH	str. 5
3. Informacje różne	str. 6

1. Konferencje, spotkania

Rada Zakładowa ZNP w AGH zorganizowała, w oparciu o Zespół Dydaktyczno-Wychowawczy, w dniu 26 kwietnia br. spotkanie na temat: "Tajne nauczanie i udział w nim Akademii Górniczej podczas okupacji hitlerowskiej". Spotkanie odbyło się w sali konferencyjnej Rektoratu, której historyczny wystrój i standardy uczelniane złożyły się na doniosłość atmosfery. W spotkaniu obok przedstawicieli Rady Głównej Nauki, Rady Zakładowej ZNP i Komitetu Uczelnianego PZPR - wzięli udział uczestnicy Tajnej Organizacji Nauczycielskiej /TON/ działającej w kraju przez cały okres okupacji - prof. Andrzeja Bolewskiego i prof. Franciszka Bierckiego.

Wprowadzenie wygłoszone przez dr inż. R.Czekajowskiego /również uczestnika tajnego nauczania w latach wojny i okupacji/ nakreśliło zarys i podstawy organizacyjne kształtowania się i rozwoju tajnego szkolnictwa wszystkich szczebli i rodzajów oświaty. Bogactwo form i zakres tajnego nauczania na ziemiach polskich stanowiło zjawisko wyjątkowe i niepowtarzalne w okupowanej wówczas Europie. W jego wyniku, zaraz po wyzwoleniu, odczuwalnych było wiele korzyści w dziedzinie oświaty, do których szczególnie zaliczyć można:

- umożliwienie młodzieży podjęcia natychmiast po zakończeniu wojny nauki we wszystkich klasach i na wszystkich szczeblach nauczania, a przez to zachowanie w kraju ciągłości kształcenia,
- wykształcenie ogólne i zawodowe dużej ilości młodzieży, z której część podjęła pracę od pierwszych dni wolności w odradzającym się państwie, a część studia wyższe,
- zapoczątkowanie i dalszy rozwój całkowitego zdemokratyzowania systemu oświaty.

Prof. A.Bolewski podzielił się obszernymi wspomnieniami z zakresu powstania i funkcjonowania tajnego nauczania akademickiego w latach

okupacji oraz działalności Akademii Górniczej w podziemiu przez zorganizowanie Technicznej Szkoły Górniczo-Hutniczo-Mierniczej wraz z dodatkowymi tajnymi kompletami i formą nauczania indywidualnego w Krakowie. Jako jeden z organizatorów i wykładowców tej szkoły wspominał, z akcentami humoru, sylwetki studentów i profesorów o specyficzne warunki nauczania, istniejące w tych trudnych latach wspaniałe więzy koleżeńskie, współpracę, współdziałanie ze zbrojnym ruchem oporu i jakże wysokie poczucie odpowiedzialności. Wpływał na to wszystko fakt, że podziemna nauka polska stała się jedną ze światowych form ruchu oporu wobec okupanta. Był to zarazem wynik ogromnego wkładu pracy pedagogiczno-patriotycznej ofiarnych i wspaniałych nauczycieli szkół konspiracyjnych. Dzięki temu tajne nauczanie stanowiło znaczący przejaw samoobrony narodu polskiego wobec zamiarów okupanta doprowadzenia kraju do degradacji umysłowej i kulturalnej.

Z kolei prof. F. Bierski omówił charakterystyczne cechy postawy okupacyjnej młodzieży, jaka kształtowała się w doskonałej atmosferze wychowawczej tajnego szkolnictwa. Młodzież polska garnęła się do tajnego nauczania, nie tylko po to, aby zdobyć kwalifikacje życiowe - ale przede wszystkim po to, aby znaleźć się po stronie Polski Walczącej.

Wspomnieniami ucznia tajnego nauczania oraz swymi przeżyciami edukacyjno-okupacyjnymi podzielił się z zebranymi dr St. Losiak, a dr R. Czekałowski przedstawił niektóre materiały badawcze nad wspomnieniami byłych uczniów i studentów podziemnej oświaty lat okupacji.

Spotkanie przebiegające w miłej atmosferze zakończyło się wręczeniem symbolicznych kwiatów zaproszonym profesorom tajnego nauczania i jak zaznaczył w swym wystąpieniu przedstawiciel Rady Zakładowej ZNP - spełniło w pełni założone zadanie przybliżenia współczesnemu pokoleniu działalności tajnej oświaty, nauki i kultury, która trwale i chwalebnie zapisała się na kartach polskiej historii.

/ Dr Stefan Jóźkiewicz /

25 kwietnia rozpoczęła się akcja honorowego krwiodawstwa w Akademii. Tradycyjnie przygotowało ją Uczelniane Koło PCK. Już od 25 lat działa ono przy Studium Wojskowym, zrzesza prawie 1.000 członków studentów i pracowników Akademii. Członkowie PCK prowadzą działalność opiekuńczą nad niepełnosprawnymi, uczestniczą i organizują imprezy dla dzieci upośledzonych. W swoim programie mają również szkolenia organizatorów PCK i kierowników klubów honorowego krwiodawstwa. Akcja cennego daru krwi jest tak stara jak koło. Prowadzona jest dwa razy w roku. W ciągu pięciu dni stawilo się 492 osoby do oddania krwi. Ze względów zdrowotnych nie dopuszczono 125 osób. Do banku krwi przekazano 79,5 l życiodajnego płynu.

29 kwietnia na pierwszomajowym spotkaniu zebrała się społeczność Uczelni. W trakcie uroczystości, którą prowadził Rektor prof. Jan Janowski, I Sekretarz KU PZPR - doc. Władysław Kasprzyk przedstawił osiągnięcia Akademii w dziedzinie kształcenia kadr inżynierskich dla polskiego przemysłu oraz wkład myśli naukowej pracowników w życie gospodarcze kraju.

Bo to jest wiosna, wiosna . . .

"Ptaszek"

Ptaszek idiota,
głupszy, niż się zdaje,
strojny barwną krajką,
z głową jak makówka,

nieprzyjaciel kota,
 ojciec pięciu jajek,
 z których każde jajko
 pełne jest półgłówka,
 przyparty do drzewa
 pierzem rudosinym,
 toczy głośnie swary
 z innym znów kretynem,
 po czym śpiewa, śpiewa
 głupstwa nie do wiary.

/ M.Pawlikowska-Jasnorzevska /

Gościli w AGH . . .

1. dr J.Prentis	- Uniwersytet w Cambridge / W.Brytania /
17-19.IV.88r. Instytut Mechaniki i Wi-
broakustyki
2. doc. B.A.Iwanow	- Instytut Górniczy w Leningradzie
18-24.IV.88r. Komitet Uczelniany PZPR
3. doc. W.A.Stepanow	- " "
4. doc. L.T.Stankiewicz	- " "
5. prof. N.Wiediszczewa	- Instytut Chemii Krzemianów Akademii
Nauk ZSRR w Leningradzie
18-28.IV.88r. Instytut Metalurgii Metali
Nieżelaznych
6. prof. I.Imris	- Wyższa Szkoła w Koszycach
19-30.IV.88r. Inst. Met. Met. Nieżelazn.

6

7. doc. J.Schmiedl - Wyższa Szkoła w Koszycach
8. dr J.Kovac - 19-23.IV.88r. Instytut Metalurgii Metali
Niezależnych
9. dr E.Virokova - " "
10. inż. A.Belal - El Tabbin /EGIPT/
28.IV. - 4 tygodnie Instytut Technologii
i Mechanizacji Odlewnictwa
11. prof. M.Dopita - Instytut Geologiczny w Pradze
21-23.IV.88r. Instytut Surowców Energety-
cznych
12. inż. K.Jasiok - NNKG - Ostrava
25-27.IV.88r. Instytut Metalurgii
13. B.Jurecek " "
14. P.Kana " "
15. prof. Wang Chunlan /ChRL /- Agencja Atomowa Wiedź
27.IV-9.V.88r. Instytut Automatyki

3. Informacje różne

Nominacje, nagrody

Rada Państwa nadała tytuł profesora zwyczajnego prof. Andrzejowi
Czaplińskiemu,

tytuł profesora nadzwyczajnego - prof. Barbarze Hołyńskiej,
prof. Stanisławowi Boczarowi.

Minister Edukacji Narodowej mianował na stanowisko profesora :

prof. Barbarę Hołyńską

prof. Stanisława Boczara,

na stanowisko docenta - doc. Jana Kazaneckiego.

Rektorską Nagrodę Naukową otrzymali :

I stopnia - prof. Henryk Orkisz,

II stopnia - prof. Zbigniew Jaglars.

Rektorską Nagrodę Organizacyjną otrzymali :

dr Leszek Magryś,

lek. med. Karol Reifland.

Dr Ryszard Czekałowski zdobył I nagrodę /były ostery równorzędne / w konkursie na "wspomnienia nauczyciela tajnego nauczania". Konkurs ogłosiły Główna Komisja Historyczna Zarządu Głównego ZNP i Redakcja "Głosu Nauczycielskiego". Z całej Polski nadeszło 80 prac.

14 kwietnia rozpoczął występy przed belgijską publicznością Zespół Pieśni i Tańca AGH "Krakus". Mieszkańcy m.in. Antwerpii, Brukseli podziwiali tańce i pieśni krakowskiego, nowosądeckiego, żywieckiego.

Ten najstarszy zespół folklorystyczny w Polsce za rok obchodził będzie 40-lecie działalności. Nasz folklor ludowy przedstawiali publiczności m.in. Algerii, Austrii, Czechosłowacji, Francji, Grecji, Hiszpanii, Kanady, Malty, Indii, RFN, Tunezji, Włoch, Wysp Kanaryjskich, ZSRR.

"Być kwiatem ?"

Rozkwitają. Miłozą pośród liści.

W kij swiąsane lub pną się na kratę ...

Dekoracje ? Jańcy ? Statystci ?

Latwo ohwalió kwiaty,

Leż być kmiotem ...

/M. Pawlikowska-Jaanorzewska/

Ciąg dalszy o wychowaniu:

Tradycyjna koncepcja kształcenia inżynierów w wyższych szkołach technicznych zakładała wyposażenie osób studiujących w wiedzę teoretyczną /często bardzo rozległą/, związaną mniej lub bardziej bezpośrednio ze znajomością przedmiotów ogólnozawodowych oraz kierunkowych /specjalistycznych/. Ten model kształcenia miał swoje uzasadnienie w okresie powojennym, kiedy to powszechnie istniało bardzo duże zapotrzebowanie na pracowników, posiadających wyższe wykształcenie. Absolwenci uczelni technicznych nie mieli żadnych trudności ze znalezieniem pracy zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami, mieli możliwość dowolnego wyboru stanowisk pracy itp.

Obecnie zapotrzebowanie przemysłu i gospodarki naszego kraju na pracowników posiadających wyższe wykształcenie techniczne uległo zmianie. Absolwenci tych szkół, często przez dłuższy czas poszukują odpowiedniej dla siebie pracy, która byłaby zgodna z wyuczoną specjalizacją. Niektórzy natomiast zatrudniani są na różnorodnych stanowiskach, których charakter często nie ma większego związku z zawodem wyuczonym. Niekiedy absolwenci wyższych szkół technicznych zatrudniani są po prostu na stanowiskach roboczych, nie zaś w nadzorze pracy. W tej sytuacji zaczynają oni wątpić w potrzebę podejmowania specjalistycznych studiów, a z drugiej strony natrafiając na określone trudności z wykonywaniem pracy o charakterze produkcyjnym, mają problem z opanowaniem praktycznych umiejętności zawodowych /zwłaszcza ci, którzy przed podjęciem studiów technicznych uczęszczali do liceów ogólnokształcących.

Tylko oszść absolwentów zostaje zatrudniona zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami.

Ta nowa sytuacja, związana z jednej strony z zakresem i charakterem wykonywanej pracy, z drugiej z systemem i poziomem kształcenia w wyższej szkole technicznej została odzwierciedlona w wypowiedziach absolwentów Akademii Górniczo-Hutniczej. Ponad 100-osobowej grupie absolwentów naszej Uczelni, reprezentujących różne wydziały /i roczniki/ postawione pytanie -"Jakich oczekujesz zmian w systemie kształcenia?". Z uzyskanych odpowiedzi wynika, że na ogół zdecydowana większość absolwentów akceptuje dotychczasowy model systemu kształcenia w Uczelni /na 111 osób tylko dwie wypowiadają się o tym systemie bez aprobaty/, zgłaszając względem niego wiele zastrzeżeń.

Najczęściej uwagi dotyczą sześciu ważnych elementów, istotnych dla doskonalenia systemu kształcenia inżynierów :

1. umocnienie bezpośredniego związku /łączność/ teorii z praktyką
/27,93 %/;
2. udoskonalenie systemu praktyk, a nawet zwiększenie czasu przeznaczanego na ich realizację /27,93 %/;
3. rozwinięcie współpracy z przemysłem /szerzsz powiązanie uczelni z zakładami produkcyjnymi zatrudniającymi absolwentów /27,03 %/;
4. położenie nacisku na naukę języków obcych /zwiększenie liczby godzin i zintensyfikowanie metod nauczania, organizowanie staży studenckich w krajach zachodnich i demokracji ludowej /23,42 %/;
5. lepsze, efektywniejsze przygotowanie absolwentów do posługiwania się komputerami, rozwinięcie umiejętności programowania komputerowego /16,22 %/;
6. zwiększenie liczby godzin przeznaczonych na przedmioty zawodowe i laboratoryjne /15,32 %/.

Niektórzy absolwenci, zgłaszając postulat większej współpracy uczelni z zakładami pracy, dostrzega potrzebę włączenia do procesu kształce--

nia wyróżniających się w działalności zawodowej pracowników zakładów przemysłowych, którzy mogliby się przyczynić do lepszego przygotowania specjalistycznego przyszłych inżynierów /3,60 %/.

Oprócz powyższych postulatów zmian respondenci wymienili szereg mniej znaczących, wśród których np. zwracali uwagę na lepszą organizację systemu kształcenia, aktualizację programu nauczania w stosunku do nowych technik i technologii, zmniejszenia liczby godzin przedmiotów /czysto/ teoretycznych, rozszerzenia zakresu kształcenia przez projektowanie oraz położenie większego nacisku na pracę własną /umiejętności samodziel- nego studiowania/ studentów.

Na zakończenie warto przytoczyć wypowiedź jednego z respondentów, która jako charakterystyczna zawiera szereg ważnych propozycji dotyczących zmian systemu kształcenia inżynierów :

"W celu poprawy stopnia przygotowania absolwentów wyższej uczelni technicznej do spełniania zadań w pracy zawodowej, należałoby :

1. zmienić programy nauczania pod kątem pełniejszego przygotowania absolwentów w przedmiotach typowo zawodowych tj. więcej godzin wykładów i ćwiczeń, laboratoriów i seminariów. Treść przedmiotów winna być wzbogacona o aktualny stan i poziom techniczny zakładów przemysłowych. Zmniejszyć ilość godzin przedmiotów czysto teoretycznych. Kłaść większy nacisk na nauczanie przedmiotów pomocniczych, takich jak : rysunek techniczny, metrologia warsztatowa, instrumentalne metody badawcze.

2. Rozszerzyć program przedmiotów ekonomicznych tj. analiza rachunku kosztów wytwarzania.

3. Należy rozszerzyć program kształcenia w zakresie języków obcych i programowania maszyn cyfrowych. /B.S. - Metale Nieżelazne/"

/dr Józef Szerłowski/

**druk wykonano z gotowych
dostarczonych oryginałów
ZG AGH 449/88-500**